Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp	**Kaderbrief 2023**
Kenmerk	85024-2022
Datum verzending	woensdag 22 juni 2022
Besluitvormende raad	donderdag 14 juli 2022
Consulterende raad	N.v.t.
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

1.1 In te stemmen met de uitgangspunten en richtingen voor de programmabegroting 2023, zoals verwoord in de Kaderbrief 2023 inclusief bijlagen

1.2 In te stemmen met de vrijval van de middelen in de reserve straten en wegen voor in totaal € 4,4 miljoen en deze ten gunste te brengen van de algemene reserve

1.3 de gemeentebegroting overeenkomstig te wijzigen door het vaststellen van de 10e begrotingswijziging van de begroting 2022

1.4 In te stemmen met het met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022 opheffen van de reserve straten en wegen

2 Inleiding

Met de Kaderbrief 2023 wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen in het bestaande beleid en de beleidsvoornemens voor de komende jaren aan de hand van het bestuursakkoord 2022-2026 “Dichtbij en daadkrachtig”. Dit bestuursakkoord is op 16 juni 2022 aan uw raad gepresenteerd. Deze kaderbrief is de opmaat voor de komende begroting 2023 en een uitnodiging aan uw raad tot debat over de kaders en over de denkrichtingen voor deze begroting.

Naast de behandeling van de Kaderbrief 2023 is ook de actualisatie van de programma begroting 2022 aan de orde. Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2022 in november 2021 zijn er besluiten en ontwikkelingen in het aanvaarde beleid die leiden tot een geactualiseerd beeld van de programmabegroting en de meerjarenramingen.

3 Beoogd effect

Een sluitende meerjarenbegroting gebaseerd op reële en herkenbare kaders die aansluiten bij ons staand beleid en het Bestuursakkoord “Dichtbij en daadkrachtig”.

4 Argumenten

4.1 De Kaderbrief 2023 bevat een integrale afweging van de door ons voorgestelde uitgangspunten voor de begroting en meerjarenraming. Hiervoor verwijzen wij u naar bijlage 5 Financieel en fiscaal kader begroting 2023 en meerjarenprognose 2024-2026.

Wij hebben de beleidsinzet en de daarmee gemoeide financiële inzet bepaald. Wij hebben daarbij autonome ontwikkelingen, beleidsvoornemens uit het bestuursakkoord voor de komende jaren voor u in beeld gebracht.

4.2 Als onderdeel van het jaarrekeningproces 2021 is gekeken naar de bestemming van reserves en voorzieningen of deze nog nodig zijn voor het doel waarvoor ze zijn ingesteld. Wij geven daarmee uitvoering aan de in uw raad van 23 april 2020 vastgestelde Kadernota Reserves en voorzieningen en de daarin opgenomen beleidslijn. De beleidslijn is:

- dat geen onnodige of ongelimiteerde vastlegging van gemeentelijke middelen in reserves plaatsvindt.
- niet langer voor het oorspronkelijke doel benodigde reservemiddelen vloeien terug naar de algemene reserve

Wij hebben geconstateerd dat de middelen in de reserve straten en wegen, in totaal € 4,4 miljoen niet meer nodig is voor het uitvoeren van het onderhoud. De structurele budgetten in de begroting en de doorkijk voor de komende jaren laten zien dat deze voldoende zijn om het met uw raad afgesproken onderhoudsniveau te realiseren.

4.3 De Programmabegroting 2022 en de financiële prognoses voor de komende jaren zijn in november vorig jaar door uw raad vastgesteld. De lopende begroting en de financiële vooruitzichten voor de komende jaren zijn geactualiseerd aan de hand van de besluiten en ontwikkelingen die zich tot en met mei 2022 in het aanvaarde beleid hebben voorgedaan of bekend zijn geworden. Hiermee geven we ook invulling aan de uitgangspunten die hierover in de Financiële verordening zijn opgenomen.

De einduitkomsten van die actualisatie staan op hoofdlijnen in de Kaderbrief 2023. Het beeld dat daaruit voortvloeit, is het vertrekpunt voor de verdere uitwerking van de kaderstelling 2023-2026 en voor de opbouw van de programmabudgetten in de begroting 2023.

Voor een aantal van de budgetbijstellingen heeft de raad tussentijds al een begrotingswijziging vastgesteld. Voorgesteld wordt om de overige aanpassingen met de vaststelling van de 10e wijziging in de Programmabegroting 2022 op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar bijlage 6 Begrotingswijziging Kaderbrief 2023.

4.4 Als uitvloeisel van het voorstel om de middelen uit de reserve straten en wegen te laten vrijvallen ten gunste van de algemene reserve kan deze reserve worden opgeheven.

5 Kanttekeningen

5.1 In de Programmabegroting 2022 en de Meerjarenraming 2023 -2025 hebben wij conform de richtlijnen voor de jaarschijven 2023 t/m 2025 een stelpost Jeugdzorg als structurele dekking opgenomen. Voor 2026 is deze richtlijn niet van toepassing.

In het regeerakkoord van het Kabinet Rutte IV is invulling gegeven aan de uitspraak van de commissie van wijzen inzake de noodzakelijke aanvullende middelen jeugdzorg inclusief de daarbij behorende hervormingsagenda. Bij de Rijksvoorjaarsnota 2022/meicirculaire 2022 is vooralsnog alleen invulling gegeven aan de jaarschijf 2023. Daarmee blijft de stelpost jeugdzorg voor 2024 en 2025 in stand. Voor de jaarschijf 2026 hebben wij voor nu een aangepaste

stelpost jeugd opgenomen en ontstaat ten opzichte van de jaarschijf 2025 in 2026 een financieel nadeel van € 1,6 miljoen.

Naast dit nadeel ontstaat als gevolg van de uitwerking van het regeerakkoord voor 2026 een grote inkomensteruggang voor gemeenten. De plannen van het kabinet voorzien in 2026 een nieuwe financieringssystematiek voor medeoverheden waarin mogelijk ook verruiming van het gemeentelijk belastinggebied aan de orde is en de financiële herinvoering van de zogenaamde opschalingskorting. In totaal gaat het hier voor Assen om een terugval aan inkomsten van € 14,7 miljoen ten opzichte van 2025.

De VNG heeft namens de gemeenten aangegeven dat dit leidt tot grote problemen voor gemeenten en dat als gevolg van deze terugval geen invulling kan worden gegeven aan belangrijke maatschappelijke opgaven zoals woningbouw, energietransitie etc.

Daarnaast heeft de Raad van State in januari 2022 in een brief aan het kabinet Rutte IV haar reactie op het regeerakkoord gepubliceerd. In deze reactie is een advies opgenomen over de interbestuurlijke verhoudingen. Dit advies luidt: Stel dit voorjaar een transparant en meerjarig budgettrair kader voor en met medeoverheden vast omdat van belang is dat de grote maatschappelijke opgaven ook uitvoeringskracht en investeringen van de medeoverheden vraagt.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is zich bewust van de gevolgen voor gemeenten voor 2026 en daarna. Daarom is samen met de VNG, het IPO en de Unie van waterschappen afgesproken een traject tot opstellen van een contourennota in te richten. De verwachting is dat de eerste resultaten in juni 2022 worden gepubliceerd. Met deze contourennota wordt beoogd duidelijkheid te geven over de hoofdrichting, zodat de verdere uitwerking van een toekomstbestendige en stabiele financieringssystematiek zorgvuldig kan worden ingevuld.

5.2 Het risico bestaat dat in een jaar sprake is van een incidentele overschrijding van het onderhoudsbudget straten en wegen. We rapporteren daar dan over in de reguliere p&c documenten. Mocht er sprake zijn van een meerjarige trend van overschrijdingen dan zal een voorstel tot aanpassing van het reguliere onderhoudsbudget dan wel aanpassing van het onderhoudsniveau aan uw raad worden voorgelegd.

5.3 Zie 5.1

5.4 Geen.

6 Kosten, baten en dekking

Voor 2023 tot en met 2025, rekening houdend met de stelpost jeugdzorg zien wij een structureel sluitende begroting en meerjarenraming. Zoals bij de kanttekeningen is aangegeven behelst de stelpost een risico.

Voor de meerjarenschijf 2026 zien wij vooralsnog geen structureel sluitend beeld. Wij achten het voor nu te prematuur om ons nu al voor te bereiden op aanvullende maatregelen. De argumentatie hiervoor vinden wij in de op dit moment lopende traject om te komen tot een contourennota voor een toekomstbestendige en stabiele financieringssystematiek voor 2026 en verder.

De vorming van nieuwe reserves zoals deze zijn voorgenomen in het bestuursakkoord “Dichtbij en daadkrachtig worden gevoedt uit de algemene reserve. Aanvullende incidentele uitgaven worden zoveel als mogelijk binnen het geheel van de begroting opgevangen danwel gedekt uit de algemene reserve.

Bij de samenstelling van de begroting 2023 en meerjarenprognose 2024-2026 willen wij een definitief dekkingsplan presenteren die aansluit bij de uitgangspunten uit ons bestuursakkoord en de Kaderbrief 2023. Dit betekent dat we kijkend naar de aard en samenstelling van de financiële opgave willen kiezen voor een mix van dekkingsmaatregelen, die ons ook de ruimte (blijven) geven om te investeren in de stad. Wij nodigen uw raad uit om hierover richting te geven tijdens de bepreking van de Kaderbrief 2023.

7 Communicatie, participatie

Inmiddels is de huidige vorm van de kaderbrief een vertrouwde opmaat naar de programmabegroting. De ontwikkeling van de P&C-producten voor uw raad is een contunu proces van evaluatie, bezinning en daar waar mogelijk ook verbetering. Wij nodigen uw raad uit om daar blijvend in te participeren.

8 Inclusie

n.v.t.

Dit collegevoorstel heeft geen directe invloed op de inclusieve stad, waar mensen ongeacht hun fysieke/verstandelijke beperking of een psychische aandoening mee kunnen doen, meetellen en gezien worden. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

9 Vervolg

n.v.t.

10 Bijlagen

1. Kaderbrief 2023
2. Bijlage 1 Bestuursakkoord Dichtbij en daadkrachtig inclusief financieel kader
3. Bijlage 2 Overzicht Hoofdlijnen meicirculaire 2022
4. Bijlage 3 Overzicht autonome ontwikkelingen 2022-2026
5. Bijlage 4 Overzicht beloop Algemene reserve en reserve investeringsfonds 2022 – 2026
6. Bijlage 5 Financieel en fiscaal kader begroting 2023 en meerjarenraming 2024 – 2026
7. Bijlage 6 Begrotingswijziging Kaderbrief 2023 nr. ??

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 juni 2022

Besluit

1.1 In te stemmen met de uitgangspunten en richtingen voor de programmabegroting 2023, zoals verwoord in de Kaderbrief 2023 inclusief bijlagen

1.2 In te stemmen met de vrijval van de middelen in de reserve straten en wegen ten gunste van de algemene reserve

1.3 de gemeentebegroting overeenkomstig te wijzigen door het vaststellen van de 10e begrotingswijziging van de begroting 2022

1.4 De reserve straten en wegen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022 op te heffen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 14 juli 2022

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge